

Differentiatie

DIFFERENTIATIE IN BREDE BASISZORG

PLANMATIG

POSITIEF

De leraar doet ertoe:

- vertrek vanuit een positieve overtuiging van leren en onderwijzen
- bouw aan een veilig klasklimaat
- geloof in groeikansen
- stel hoge en haalbare verwachtingen

Stap 1

Vertrek vanuit de leerplannen:

- de inleiding
- de doelen
- de wenken

Stap 2

Breng de verschillen in beeld aan de hand van:

- informatie vanuit leerlingvolgsysteem
- eigen ervaringen met klaswerking
- observatie
- besprekingen klassenraden
- interactie en overleg met elkaar

Stap 3

Benut de verschillen tussen je leerlingen:

- ga van leerlingenprofielen naar een klasprofiel
- maak een doordachte en haalbare keuze in differentiatie die bijdraagt aan brede basiszorg (zie achterzijde)
- maak hierover afspraken binnen je team

Stap 4

Check het leereffect:

- leidt differentiatie tot het gewenste leereffect?
- borg wat goed is
- stuur bij waar nodig

omgaan met VERSCHILLEN

Heb aandacht voor verschillen in:

- voorkennis
- cognitieve vaardigheden
- metacognitieve vaardigheden
- leervoorkeuren
- interesse
- rijping en ontwikkeling
- achtergrond en visie
- gender
- taalvaardigheid

Leerlinggericht lesgeven verhoogt de motivatie, het welbevinden en de leerwinst voor elke leerling

We maken een doordachte en haalbare keuze in differentiatie

door te verdiepen en te verbreden

Zoek inspiratie in de leerplannen:

- wenken bij de leerplandoelen
- keuzedoelen

Vertrek vanuit:

- betekenisvolle contexten
 - leefwereld
 - studierichting
 - interesse
 - horizonverruimend
- de wijze van instructie
 - verbaal/geschreven
 - beknopt/verlengde

Varieer in:

- de mate van abstractie: van concreet tot abstract
- de complexiteit van de leerinhouden: van eenvoudig en eenduidig tot complex en ingewikkeld
- de mate van begeleiding: van sterk gestuurd en begeleid tot volledig zelfstandig

door de leeromgeving aan te passen

Variëren in de werkvormen:

- groepswerk
- auditief
- visueel
- actief
- coöperatief

Variëren in de mate van ondersteuning:

- stapsgewijs naar zelfstandigheid: aanleren, benoemen, uitleggen waarom, inoefenen, controleren en bijsturen
- een ontwikkelingsgerichte instructie: waardoor leerlingen steeds een stapje verder komen om het leerproces in eigen handen te nemen

Bied gerichte hulpmiddelen aan:

- stappenplannen
- schrijfkaders
- voorbeelden
- leerstrategieën (leerfiches)

Variëren in tempo en niveau:

- extra tijd en begeleiding voor leerlingen die dat nodig hebben: pre-teaching, verlengde instructie ...
- compacten, versnellen en verrijken voor cognitief sterk functionerende leerlingen

Variëren in opdracht of product:

- niet elke leerling hoeft dezelfde opdracht uit te voeren
- niet elke leerling hoeft het product op dezelfde manier aan te bieden

Variëren in het samenstellen van groepen:

- individueel – duo – groep
- homogeen – heterogeen
- opgelegd – vrij

in feedback en evaluatie

Feedback is informatie die helpt om het leren van leerlingen te bevorderen vanuit vooraf bepaalde succescriteria:

- feed-up: wat willen we met de leerling bereiken?
- feedback: waar staat de leerling nu?
- feed forward: welke stapjes kan de leerling nog zetten?
- take up: hoe gaat de leerling met de feedback aan de slag?

Differentiatie in evaluatievorm en ondersteuning i.f.v. de vooropgestelde doelen:

- formatief:
 - geïntegreerd in het leerproces
 - actieve betrokkenheid leraar en leerling
 - reflectie over vorderingen
 - effectieve feedback tijdens het leerproces
 - bijsturen van het leerproces
- summatief:
 - op het einde van een leerproces
 - waarderen en beoordelen

Met aandacht voor:

- breed evalueren
- zelfevaluatie a.d.h.v. succescriteria

Effectieve didactiek

Leren leren

Evaluatie